

Raná péče pro děti se zrakovým a kombinovaným postižením

Eva Černíková

Představení

— — —

- **Vzdělání:** UPOL, Speciální pedagogika- učitelství pro 2. stupeň ZŠ a SŠ (Bc.), Speciální pedagogika- raný věk (Mgr.)
- **praxe:**
 - Poradce rané péče, Středisko rané péče SPRP Olomouc, regionální centrum pro podporu a provázení rodin dětí se zrakovým a kombinovaným postižením, 4 roky
 - Učitelka ZŠ, Pink Crocodile school, speciální Mš a Zš pro děti s kombinovaným postižením, 3 měsíce :)
- Fulbrightovo stipendium- Florida State University

O čem to bude....

— — —

- “Ochutnávka” rané péče, prakticky jak vypadá naše práce, zejména zraková stimulace, osobní zkušenosti, videoukázky, zážitky
- Obsah
 - Obecné informace, raná péče v ČR
 - Zrakové postižení
 - Raná péče jako proces
 - Funkční vyšetření zraku
 - Stimulace zraku, zrakový trénink
 - Návštěva v rodině
 - Závěr a shrnutí

Vaše očekávání

— — —

prostor pro Vás....

Obecné informace

— — —

- sociální
- terénní
- dítě raného věku = 0-7 let
- postižení X ohrožený vývoj
- prevence => služba je zdarma
- Klientem je CELÁ RODINA
- Podpora rodiny
- Podpora psychomotorického vývoje dítěte (zraková stimulace, zrakový trénink/ sluchová...)

*“Raná péče je **terénní služba**, popřípadě doplněná ambulantní formou služby, poskytovaná **dítěti a rodičům** dítěte ve věku do 7 let, které je **zdravotně postižené**, nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého zdravotního stavu. Služba je zaměřena na **podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby.**”*
§54, Zákon o sociálních službách 108/2006Sb.

Raná péče v ČR

Společnost pro ranou péči (SPRP)- celorepubliková organizace, která sdružuje 6 pracovišť

Zaměření: zrakové a kombinované postižení (5)+ mentální, tělesné a kombinované postižení (1)

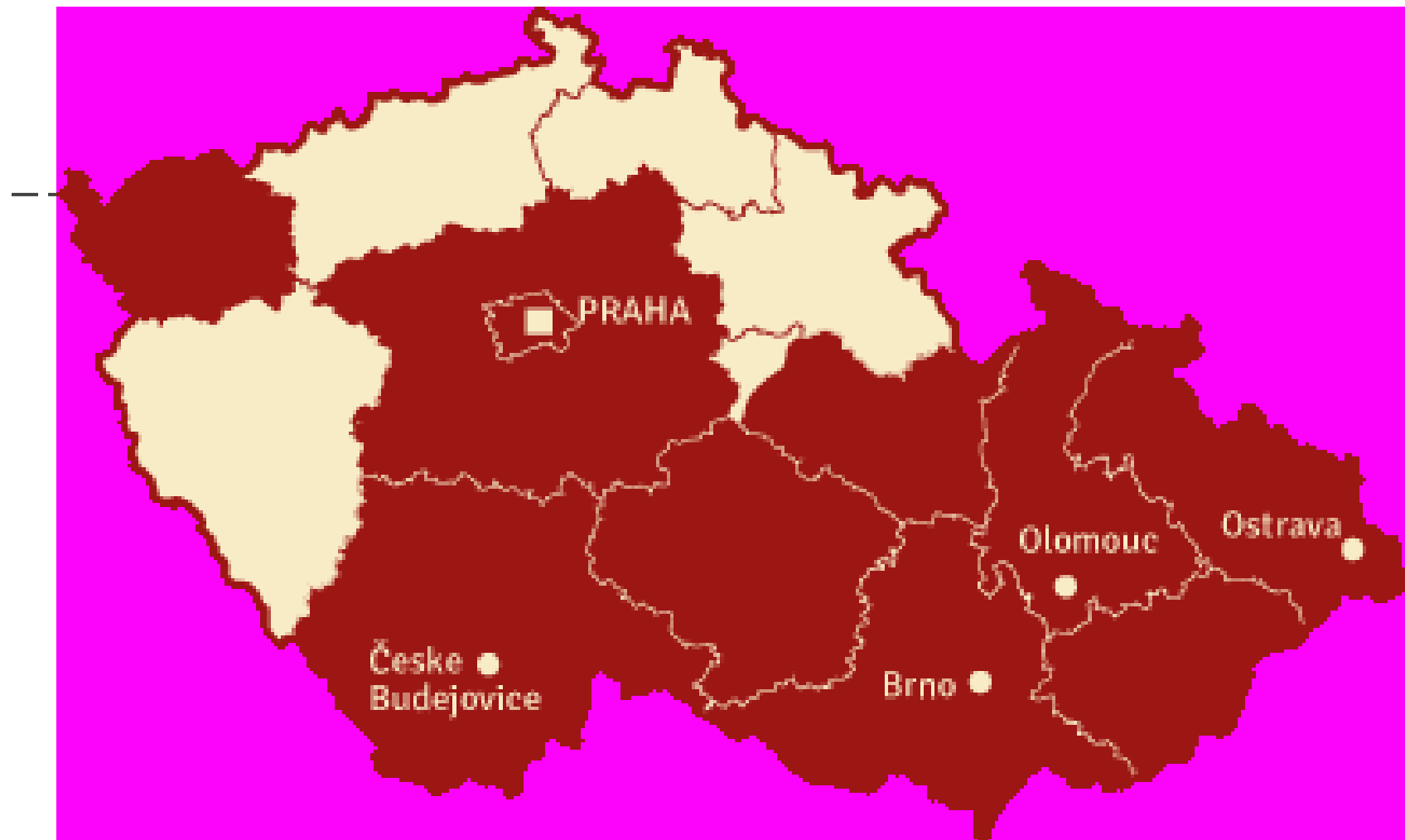
www.ranapece.cz

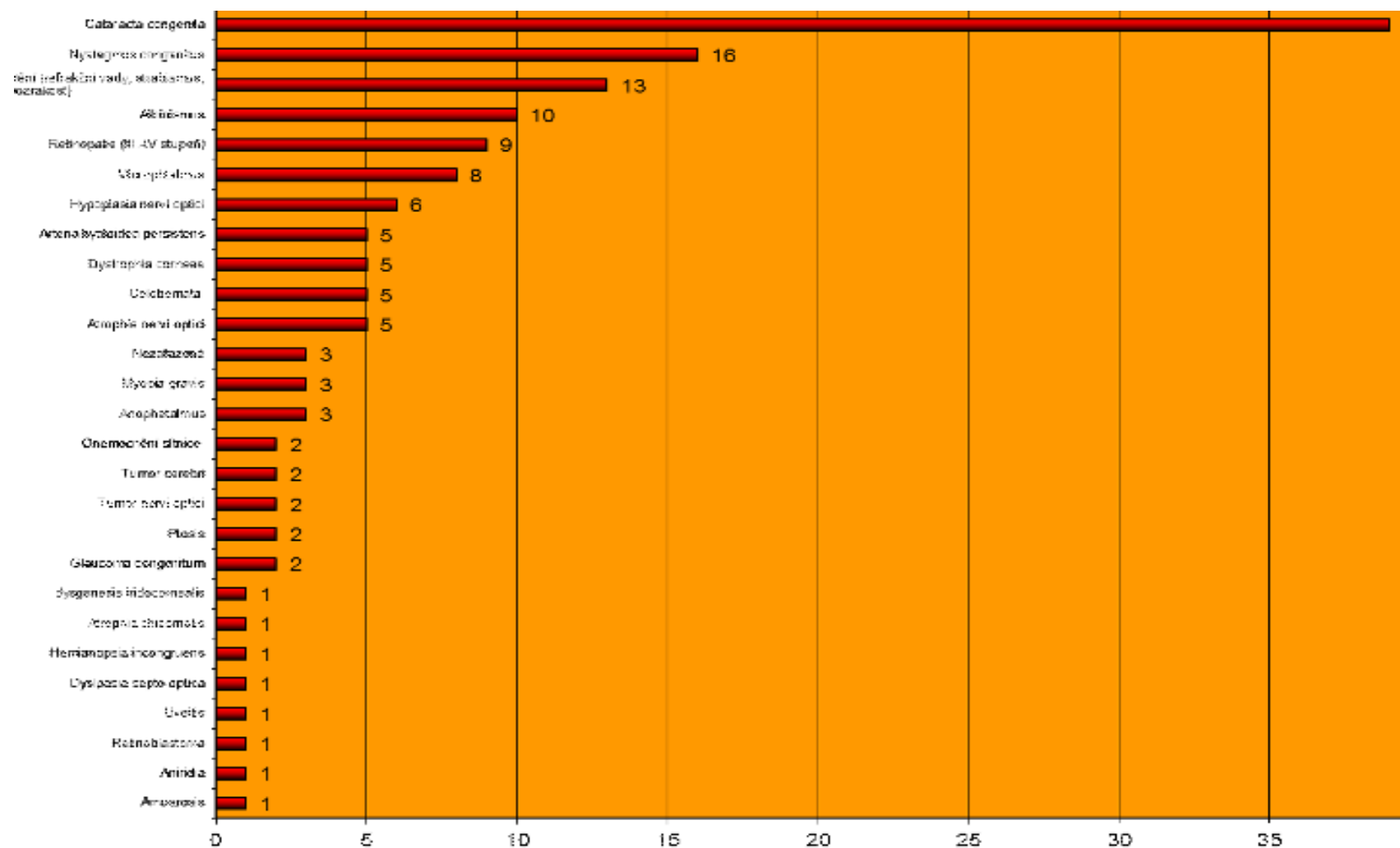
EDA o.p.s., raná péče KUK

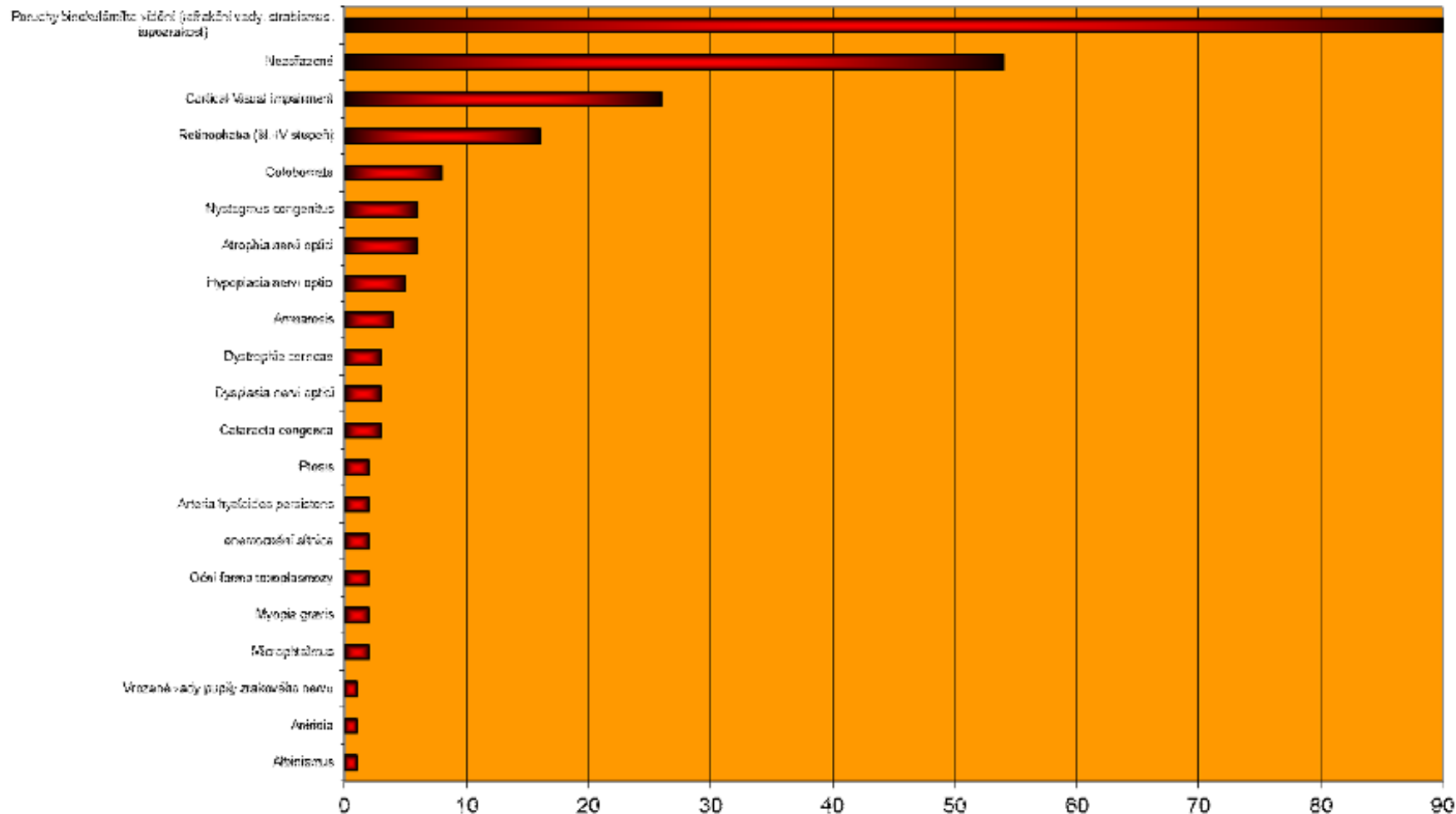
www.eda.cz, www.ranapecekuk.eu, www.centrumlira.cz

Centrum pro dětský sluch Tamtam

www.detskysluch.cz

Co je zrakové postižení?

— — —

- aktivita- 5-10 min

Raná péče jako proces

— — —

- telefonát/ e-mail od klienta
- informační návštěva
- vstupní jednání s klientem + **Funkční vyšetření zraku**
 - přijetí X nepřijetí klienta, podpis smlouvy o poskytování služby RP
- poskytování služby
 - domácí konzultace v intervalu 1X za 1-3 měsíce dle potřeb rodiny
 - fakultativní činnosti (přednášky, setkávání, pobyty)
- ukončení služby
 - dohodou- zánik důvodu pro poskytování (věk, diagnóza)
 - výpovědí- klient se neozývá

Funkční vyšetření zraku

— — —

- Nutná spolupráce s rodiči- rozhovor
- FVZ X oční vyšetření
- Co jsme schopní zjistit?
 - Jak dítě zrak využívá, v jaké fázi vývoje zraku je
 - Za jakých podmínek vidí nejlépe
 - Jaké hračky a pomůcky vidí nejlépe- **video 1**
 - Jaká je jeho zraková ostrost a kontrastní citlivost - **Video 2**
- určuje vstupní bod pro práci s dítětem v rodině- zraková stimulace, zrakový trénink

FVZ- pomůcky

— — —

FVZ testy

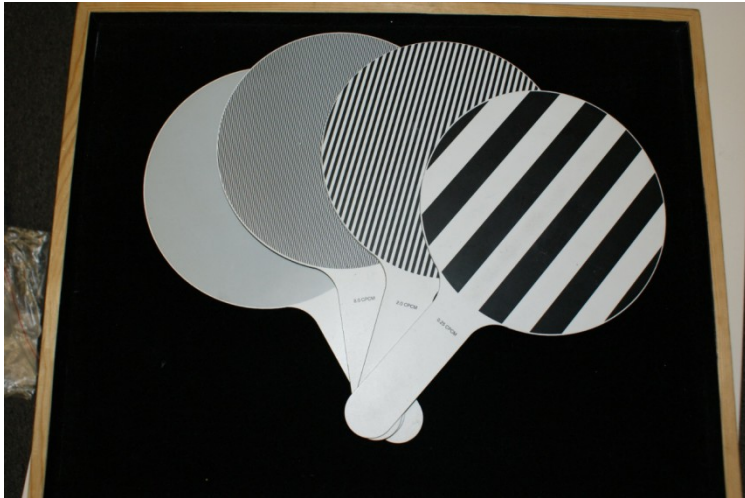
Testy používané při FVZ

— — —

LH Gratings

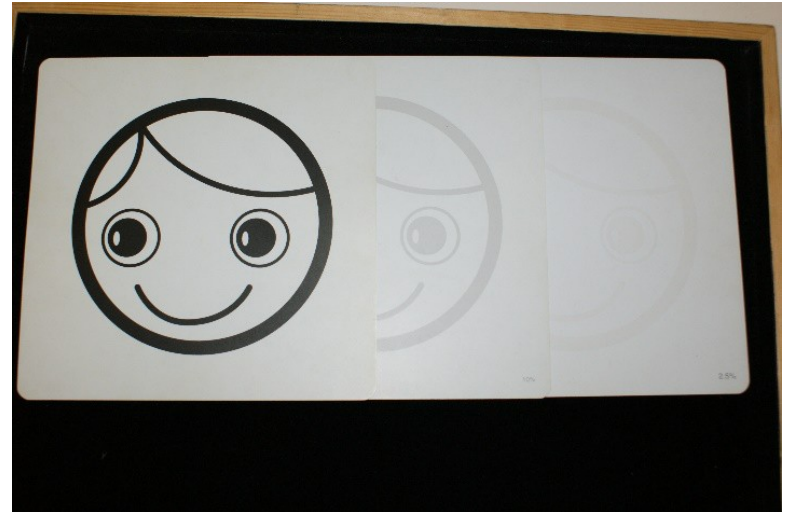
zraková ostrost

0-18 měsíců

Hiding Heidi

Kontrastní citlivost

Funkční vyšetření zraku

“Navazuje” na vyšetření odborným lékařem- oftalmologem

	Oftalmologické vyš.	Funkční vyš. zraku
Kdo provádí	Oční lékař	Inštruktor stimulace zraku (kurz MŠMT)
Co dělá	Určí diagnózu	Vychází z diagnózy a pozorování
Co zjistí	Anatomický stav oka, změny ve fyziologii oka	Využití zrakových funkcí pro běžný život, jaká je potřebná míra podpory
Jaká je terapie	Brýlová korekce, farmakoterapie, operace	Zraková stimulace, zrakový trénink, úprava prostředí

Zraková stimulace

— — —

- Stimulace zraku je metoda rozvoje těžce postiženého zraku dítěte v raném věku
- Návaznost na FVZ -> pomůcky, které dítěti vyhovují (velikostí, kontrastem)
- Zraková stimulace
- Aktivní- “cvičíme s dítětem”- předkládáme mu pomůcky a sledujeme reakci a UČÍME TO RODIČE
- Pasivní- úprava prostředí tak, aby bylo “stimulační” = tak výrazné, že se na něj D bude chtít koukat, bude se v něm orientovat

Zraková stimulace

— — —

Aktivní zraková stimulace

Pasivní zraková stimulace

Zrakový trénink

— — —

- Zrakový trénink je metoda nácviku využívání zbylého vidění
- trénování specifických dovedností, ke kterým D potřebuje zrak
- Nácvik využití zbylého vidění k:
 - Orientaci v prostoru
 - Komunikaci
 - Dalšími dovednostem
 - video- Vendulka

Video zrakový trénink

Návštěva v rodině

— — —

- Prostor pro rodiče i dítě 50:50
- Konzultaci řídí rodič, poradkyně nabízí možnosti
- Podpora rodiny
- Podpora psychická, Podpora informativní, Podpora plánování, stanovování priorit a dosahování cílů, Podpora hledání zdrojů
- Podpora psychomotorického vývoje dítěte

Závěr, prostor pro Vaše dotazy

— — —

- co je raná péče a kde probíhá
- zraková stimulace
- práce s rodinou- okrajově

- Prosím, ptejte se :)

Zdroje

— — —

Y. Moleman a kol.: Rosteme hrou

D. Moravcová: Zraková terapie

D. Heiner: Učíme se dívat

S. Raynor a kol.: Už mi to jde, S. Raynor a kol.: Poradím si sám

L. Nielsen: Dotýkej se, ať pochopíš, L. Nielsen: Učení zrakově postižených dětí v raném věku

A. Keblová: Zrakově postižené dítě

M. Vítková, J. Řehůřek, L. Květoňová: Možnosti reedukace zraku při kombin. postiž.

D. Chen a kol.: Rodiče a malé zrakově postižené děti

www.ranapece.cz

www.eda.cz, www.ranapecekuk.eu, www.centrumlira.cz, www.detskysluch.cz

Děkuji za pozornost

